

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 26. helmikuuta 2018
(OR. en)

6416/18

COASI 37
ASIE 8
CFSP/PESC 166
RELEX 147
POLGEN 13
JAI 160
DEVGEN 19

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 5993/18

Asia: Kambodža
– Neuvoston päätelmät (26. helmikuuta 2018)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3598. istunnossaan 26. helmikuuta 2018 hyväksymät päätelmät Kambodžasta.

Neuvoston päätelmät Kambodžasta

1. Neuvosto palauttaa mieleen merkittävät toimet ja huomattavat resurssit, joilla Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat tukeneet Kambodžan jälleenrakennusta, taloudellista kehitystä ja moniarvoiseen demokratiaan siirtymistä Pariisin sopimusten solmimisesta lähtien.
2. Neuvosto palauttaa mieleen Kambodžan ja 18 muun valtion, mukaan lukien Ranska ja Yhdistynyt kuningaskunta, vuonna 1991 allekirjoittamat Pariisin sopimukset, jotka luovat sopimusosapuolille oikeudellisia velvoitteita, mukaan lukien Kambodžan hallituksen velvollisuus ylläpitää "moniarvoisuuteen perustuvaa liberaalidemokraattista järjestelmää" sekä kunnioittaa ihmisoikeuksia ja perusvapauksia. Nämä sitoumukset on kirjattu Kambodžan perustuslakiin.
3. Siksi neuvosto on seurannut erityisen huolestuneena viimeaikaista huolestuttavaa poliittista kehitystä sekä demokratian, ihmisoikeuksien kunnioituksen ja oikeusvaltion heikentymistä, mukaan lukien opposition, median ja kansalaisyhteiskunnan voimistuva rajoittaminen. Neuvosto panee syvästi huolestuneena merkille oppositiojohtaja Kem Sokhan pidätyksen 3. syyskuuta 2017 sekä useiden kansalaisjärjestöjen ja tiedotusvälineiden toiminnan lopettamisen tai keskeyttämisen. Yhtä huolestuttavaa on pääoppositiopolue CNRP:n (Cambodia National Rescue Party) pakkohajottaminen 16. marraskuuta 2017, 118 CNRP:n korkeassa asemassa olevan jäsenen poliittisen toiminnan kieltäminen viideksi vuodeksi sekä kaikkien CNRP:n kansallisen ja paikallistason luottamustehtävien pakollinen uudelleenjako muiden puolueiden jäsenille, joita ei ole äänestetty tehtäviin. Valtaosan paikallistason paikoista sai vallassa oleva puolue.
4. Neuvosto kehottaa painokkaasti Kambodžan hallitusta lopettamaan oikeuslaitoksen käyttämisen poliittisena välineenä poliittisten vastustajien, kansalaisyhteiskunnan, työntekijöiden oikeuksia puolustavien aktivistien ja ihmisoikeuksien puolustajien häirintään ja pelotteluun.

5. EU toistaa vaatimuksensa vapauttaa Kem Sokha välittömästi. Se myös pyytää Kambodžaa toteuttamaan tarvittavat toimet varmistaakseen, että CNRP:n hajottaminen kumotaan pikaisesti ja CNRP:n kansanedustajat ja paikallistason edustajat palautetaan tehtäviinsä. Neuvosto panee merkille, että CNRP sai 44 prosentin kannatuksen vuoden 2017 paikallisvaaleissa ja 44,5 prosentin kannatuksen vuoden 2013 parlamenttivaaleissa. Kun parlamenttivaalit on määrä pitää heinäkuussa 2018, CNRP:n pakkohajottaminen kieltää äänestäjien tahdon ja heikentää nykyisen vaaliprosessin uskottavuutta. Neuvosto toistaa, ettei vaaliprosessi ole laillinen, kun pääoppositiopuolue on mielivaltaisesti jätetty ulkopuolelle. Tässä yhteydessä neuvosto palauttaa mieliin vuosien 2008 ja 2015 Kambodžan EU-vaalitarkkailuvaltuuskuntien suositukset ja tehokkaan seurannan tärkeyden. Neuvosto on tyytyväinen komission päätökseen keskeyttää EU:n taloudellinen tuki kansalliselle vaalilautakunnalle.
6. Neuvosto kehottaa komissiota ja korkeaa edustajaa seuraamaan tiiviisti tilannetta ja jatkamaan kehitysyhteistyöohjelmien huolellista ja kattavaa arviointia läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, jotta demokraattisten periaatteiden, ihmisoikeuksien kunnioituksen ja oikeusvaltion vahvistaminen taataan.
7. Neuvosto kehottaa komissiota ja korkeaa edustajaa myös vahvistamaan EU:n tukea kansalaisyhteiskunnalle ja ihmisoikeuksien puolustajille.
8. EU on Kambodžan suurin vientimarkkina. Neuvosto panee merkille, että Kambodžalle on myönnetty "Kaikki paitsi aseet" -järjestelyn nojalla etuuskohteluun perustuva pääsy EU-markkinoille. Tässä yhteydessä neuvosto palauttaa mieleen, että ihmisoikeuksien ja perusoikeuksien kunnioittaminen, mukaan lukien työntekijöiden oikeudet, on keskeinen osa EU:n kauppapolitiikkaa ja perustana kauppaetuuksien myöntämiselle. Neuvosto kehottaa komissiota tehostamaan tilanteen seuraamista ja kanssakäymistään Kambodžan kanssa asetuksen (EU) N:o 978/2012 valossa.
9. Ottaen huomioon viimeaikaisen kehityksen neuvosto voi harkita erityisiä kohdennettuja toimia, jos tilanne ei parane.

10. Neuvosto kehottaa Kambodžaa palauttamaan demokratian ja hallitusta käymään rakentavaa vuoropuhelua demokraattisesti valitun opposition kanssa. Neuvosto kehottaa Kambodžan hallitusta myös toteuttamaan kaikki tarpeelliset toimet taatakseen poliittisen toimintaympäristön, jossa oppositiopuolueet, kansalaisyhteiskunta ja media voivat toimia vapaasti. EU on edelleen valmis auttamaan Kambodžaa täyttämään velvoitteet, jotka koskevat demokratisoitumisprosessia sekä ihmisoikeuksia ja oikeusvaltion kunnioittamista, ja tukemaan Kambodžan taloudellista ja kestävä kehitystä.
11. EU aikoo seurata edelleen tarkoin Kambodžan tilannetta.
-